

75-76 nr3

BOLWERK

Ontwerp voorpagina
normale nummer:

Stephan de Smet 6e

Ontwerp voorpagina
extra nummer:

Jan Paschedag 6a

R E D A C T I E

Wim van der Wurff 6b
Titus Williams 5b
L.Th.H. Verzuu (eindred.)

VASTE MEDEWERKERS

A.C. Braet
A.A. Peters
Mw A. van Straaten

Namens de oudervereniging
J.P. Witerwijk
Jan van Galenstraat 184''
Amsterdam
Tel.: 18 73 25

KEY - OPERATORS

B. Slimmers
Mw J. Slimmers-Martin

BOLWERK nr 4

verschijnt 16 december 1975

Kopy gaarne binnen

vóór 9 december.

BOLWERK

PERIODIEK V/H PIUS X
LYCEUM
RK SCHOLENGEMEENSCHAP VOOR VWO+HAVO
AMSTERDAM

Jacob Geelstraat 38
Cursusjaar 1975 - 1976

Slotervaart
18 november 1975 nr 3

4 november 1975

Aan de leerlingen van 2D,

In antwoord op de brief, die jullie aan de schoolleiding hebben gestuurd en die in het laatste nummer van "Bolwerk" is gepubliceerd, wil ik graag een paar opmerkingen maken.

1. Het ontgaat mij, waarom proefwerken die anders naast het gewoon gegeven huiswerk worden opgedragen, en dat huiswerk zelf, door de laatste proefwerkperiode minder aandacht zouden krijgen.
2. Het tijdgebrek is minder groot dan wordt gesuggereerd, want in plaats van twee proefwerken per dag (zonder lessen) is er in de huidige regeling slechts één proefwerk (met lessen), terwijl de docenten nadrukkelijk is gevraagd het overige huiswerk zoveel mogelijk te beperken.
3. Het feit dat proefwerken nu tijdens de verschillende lessen van de dag moesten worden gemaakt en dat sommige klassen een aantal keren laat op de dag proefwerken hadden, heeft inderdaad de onrust wel verhoogd, maar dat gebeurt ook bij proefwerken die buiten de vastgestelde periodes moeten worden gemaakt.
4. Ik vind het onjuist dat terwille van het schoolonderzoek van de eindexamenklassen de normale gang van zaken in de school driemaal per jaar gedurende meer dan een week volledig wordt verstoord.
5. Aan elke proefwerkregeling zijn bezwaren verbonden, overigens niet alleen voor de leerlingen, maar ook voor de docenten en de schoolleiding.

We moeten met alle betrokkenen samen proberen een minst-slechte oplossing te bedenken. De schoolleiding blijft naar andere oplossingen zoeken; ik hoop dat wij ook van anderen suggesties zullen ontvangen. Tenslotte wil ik de leerlingen van 2D hartelijk bedanken voor hun inbreng in deze zaak.

Namens de schoolleiding,

M.Siewe, rector.

OFFICIEEL

informatie

AGENDA

donderdag 27 november en
dinsdag 2 december :
tafeltjes-avond.
aanvraagstencils worden met
het rapport uitgereikt.

8 t/m 13 december :
werkweek 5 vwo in Sant-
poort en Leusden

woensdag 10 december :
zaalsportdag 1, 2 en 3.

vrijdag 19 december :
trimestersluiting.

PERSONALIA

De heer A.Oosterwerff moet
op medisch advies minder
lessen gaan geven. Als ver-
vanger komt bij ons
C.Samson, Westerstraat 199'

A.Bertens is verhuisd:
In het Midden 53, Uithoorn,
tel. 02975-64164.

Th.Tel heeft telefoon:341512

B.Geurts woont nu:
Burg.Hogguerstraat 171,
tel. 134826

AANVULLING 20 nov*

Donderdag 20 november is er voor de lagere klassen sportdag (zie
pag. 18/19 van het eerste gedeelte).

Voor de hogere klassen is er voor wie daar belang in stellen
gelegenheid een bezoek te brengen aan het

AMSTERDAMS HISTORISCH MUSEUM, Kalverstraat 92.

Om 10.30 uur is de heer C.Kuyken daar aanwezig om eventueel wat
toelichting te geven of desgewenst geïnteresseerden rond te
leiden. Het museum is prachtig ingericht in het vroegere
Burgerweeshuis.

KERSTMIS

Met Kerstmis wordt in de aula van onze school een NACHTMIS
gehouden, waar leerlingen met hun ouders welkom zijn.
Het aantal plaatsen is beperkt. In verband daarmee worden
te zijner tijd kaarten uitgereikt.

In het kader van de Kerstviering bestaat de mogelijkheid met
tweeën een zieke te bezoeken en een attentie te bezorgen.

Er zullen per zieke twee bezoekjes gebracht worden:

een om kennis te maken, tussen 10 en 17 december,

en een om een kerstpakket te bezorgen, rond kerstmis.

De kerstpakketten worden op school gereed gemaakt op woensdag
17 en donderdag 18 december na de lessen.

Opgeven in groepjes van twee bij G.Herben, via een briefje in
zijn brievenbus, met naam en klas.

BRIDGE

Gezien de vragen van diverse kanten overwegen wij een bridge-
cursus te organiseren. Wil ieder die belangstelling heeft zich
opgeven bij J.Buhre lokaal 305 (evt opgeven op welke tijd men
beslist niet kan).

WENS

Heb ik nog een wens?
Wil ik nog?... een laatste vraag.
Het pad is afgelegd, de dag voorbij,
Het eind... een avond, een muur.
Ja, ... laat mij even zitten,
En laat de doden staan.

De Vogel in het net
Zingt een laatste lied.
Maar vraagt hij daarom?
Vissen aan de haak
Spantelen tot het laatst.
Is dat hun wens?

Wat is achter deze muur?
De horizon is een einde, de grens.
Maar achter deze muur?
Het eindpunt of de horizon,
Een pad, een morgen of weer een leven?
Een vraag...
Als ik even mag liggen,
Mogen doden dan gaan?

Bladeren vallen en groeien weer,
Sterven zich opnieuw af.
Water stroomt, valt, verdampft
En regent zich opnieuw uit.
Alles gaat, keert...
In zichzelf en weer terug.
En een mens?
Kan ik rusten?
Kunnen doden dan weer lopen?

Als ik voor de muur sta,
Mijn avond zag ondergaan,
Daar is geen deur, geen raam
Geen horizon of morgen of pad,
Daar is duisternis...
Het eind van de dag, van de weg,
Heb ik nog een wil, een wens...
Dat, zoals de dag weer volgt
En daarop opnieuw de nacht,
Als ik straks zal sterven
Mijn dood leven mag.

Titus Maria Williams

WESP in 6 bwo

Ja, je kijkt wel even op als je, als wesp, afgaat op een vertrouwd klinkend gegons, en je zit dan ineens in een mensenhof vol pijussen en pijassen. Ik denk bij mezelf: wegwezen! Hier valt voor mij niets te halen en het is nog levensgevaarlijk ook. Als ik een mens tegenkom moet ik altijd denken aan die keer dat we in Artis naar de apen zaten te kijken, tante Zoem uit Weesp en ik. Juist op het moment dat ik van haar een echt Weesper Honingballetje zou krijgen sloeg een A'dams lieverdje haar dood op de bank waar we ons toch als brave burgers gedroegen, zonder de minste stekelige gevoelens jegens de maatschappij. Sinds die dag ben ik allergisch voor mensen. Het was nog werelddierendag ook, en tante was altijd zo trots op haar taille. Ze had best mannequin kunnen worden maar ze was gereformeerd. Mijn eerste gedachte is dus, zoals ik al zei: wegwezen! Maar half oktober begin je de last der maanden te voelen, mijn vleugels doen soms zo raar, zo'n reumatiekerig gevoel, weet je? Ik krijg ze niet meer zo ver omhoog. Maar ja, c'est la vie. De ouderdom komt met gebreken. Die niet oud wil worden moet zich vroeg ophangen. Zoals de ouden zongen, zo pijpen de jongen. Je doet er niets aan.

Ik stel dus alles in het werk om de weg terug te vinden door dat nare raam, maar het is een soort fuik, je vliegt erin eer je het weet, maar terug, ho maar! Ik moet toegeven dat René Mul, die achterin bij het raam zit, me geen strobreed in de weg legde. Als alle mensen waren als Mul, dan zag de wereld er niet zo mal uit. En ik zou heelhuids buiten gekomen zijn als ik niet verleid was door die meiden. Wat roken die verdacht veel naar bloemen!

Lelies! dacht ik, maar het was Lilian, die met haar Dar-boek begon te wapperen. Toen snoof ik de geur op van bloeiende marjolein (*majorana hortensis*). In vervoering stevende ik af op het vermeende keukenkruid tot ik zowat opbotste tegen Marja de Langen die deed alsof ze nog nooit een wesp had gezien. Wat voor zeep gebruiken die meiden toch! Ditmaal was ik er zeker van dat er elzekatjes in die lange blonde haren hingen, maar Elze van der Kroon bleek niets plántaardigs te hebben, hoe áardig ze ook tegen me was. Ik zou haar gaarne nog wat met mijn gezoem vereerd hebben als niet naast haar een lawaaijerig wezen van top tot teen in gillen was uitgebarsten. Waarop ik me naar een bloeiende theestruik spoedde die bleek te bestaan uit Thea van der Zon die het ook al niet leuk vond.

Ik was get gedoe intussen danig beu geworden en in mijn slimmigheid dacht ik: ik strijk met gestrekte wieken geluidloos neer op het hoofd van die meneer daar, die net doet of er helemaal geen wesp is. Misschien heeft ie me nog niet gezien. En ja hoor, na een zachte landing zit ik ongestoord op zijn bol. Nou zie ik ze ook allemaal zitten. Wat een stelletje ellendelingen! Ik weet niet hoe ze allemaal heten, maar vooraan zitten twee van die grote lummels AJAX AJAX te tekenen in hun Franse-woordjesschrift. Anderen lachen stomweg om niks. De meeste jongens liggen vadsig onderuit alsof ik een vrijdagavond-televisiester ben, en allemaal, zelfs de paar lieve, ijverige leerlingen kijken geamuseerd mijn kant uit. Bah! wat een valse blikken eigenlijk, als je het goed bekijkt. Wat glimmen die oogjes gluiperig sadistisch. Een paar verraden hun lage gevoelens door een bête gehinnik.

Achteraf, toen ik allang weer buiten was, begreep ik het. Ze hadden ergens op gehoopt, ze hadden graag iets gezien. O walgelijke wereld, o ondankbare jeugd! Krijgen ze onderwijs en waarderen ze het niet eens. Nee, ze zouden niets liever zien dan dat hun leraardiehetbestemethenvoorheeft t.g.v. een wespesteek in zijn hersenen morsdood zou neervallen, of op zijn minst gillend van pijn het lokaal zou uitrennen.

En dan vraag je je wel af.

L. Bianchi

GRIEKENLANDREIS/CONSEQUENTIES

Deel 2 AMALIAS - TOLON

(Kort : In het voorafgaande deel, verschenen in Bolwerk 2, hebben jullie kunnen lezen, wat voor enorme belevenissen wij al hebben meegemaakt in Griekenland. Na vele omzwervingen zijn we dan eindelijk in Amalias, een plaatsje op de Peloponessos, aangekomen. Hier ontstond de legendarische "kleine breuk" (zie voor sappige details Bolwerk 2, op 15 oktober in de diverse klassen uitgedeeld)) Wat nu volgt, is hoe het verder ging.)

Na de voorafgaande avond en nacht gescheiden te hebben doorgebracht, vertrokken we de volgende morgen, ver uit elkaar zittend in de bus, naar wereldberoemd Olympia. Olympia, de "Moeder van de Olympische gedachte", die daar eens haar kind, de sport, tot een erkende volwassenheid liet komen, en de plaats, waar eens verbroedering centraal stond, zou nu door enkele Pius-Tienners op haar waarde getoetst worden. Bij aankomst om negen uur in Olympia bleken zowel museum als opgravingsveld gesloten te zijn. Bij navraag bleek, dat hierin voorlopig nog geen verandering zou komen. Het was die dag namelijk een geheel aantal jaren geleden, dat de dictators, de kolonels, eruit gegooid waren. Een soort bevrijdingsdag dus, en daarom mochten de Grieken twee uur langer uitslapen. Het overbruggen van deze twee uur geschiedde in het geheel op toutistische basis ingerichte dorpje Olympia. Afschuwelijke souvenirtenten en smerige eetgelegenheden wisselden elkaar af. Buiten de gipsen kopietjes van de in de buurt opgegraven borstbeelden werd hier ook nog ander knutselwerk verkocht: bontmutsen(?) van het David-Crocket-type. Deze voor een warm land onbegrijpelijke hoofddeksels gingen toch nog als warme broodjes over de toonbank. Omdat er aan elk wachten (behalve het vruchteloze type) een eind komt, konden we toch om elf uur het museum binnen. We waren nog maar warm binnen (koud zou hier een misplaatste grap zijn) toen probleem 2 rees. Onze voortreffelijke explicateur en reis leider Bert mocht zijn kennis niet aan ons overbrengen, omdat men verplicht was een Griekse gids te huren. Boze Grieken, touristenpolitie, maar het liep allemaal met een sisser af. We besloten, op een zeer voorzichtige manier naar Bert te luisteren, want hij kon ons veel interessante dingen over de Griekse kunst en de relatie met de Griekse mythologie vertellen. In het museum waren inderdaad opzienbarende kunstvoorwerpen en delen van tempels of andere gebouwen tentoongesteld. Het voor- en achtertimpanon van de grote Zeustempel besloegen bijna de gehele oost- en westmuur. Van de delen, die ze hiervan teruggevonden hadden, hebben de Grieken weer precies de opstelling gemaakt, die er zoveel jaren geleden ook te zien was, maar dan op de normale plaats, op de tempel, en niet in zo'n raar museum met zenuwachtige bewakers! De brokstukken van het voor-timpanon stellen de wagenrace tussen Oinomaos en Pelops voor, de overblijfselen van het achter-timpanon beelden de strijd tussen de Lapithen en de Centauren (mannen met een paardelijf) uit. Beide voorstellingen zijn uit de Griekse mythologie overgenomen, en zijn werkelijk met veel vak-kennis gebeeldhouwd uit marmer. Verder stond daar in een speciale zaal het beeld "de Hermes van Praxiteles", volgens onze kunstkenner Bert een touristisch prul. Het marmeren beeld, waarschijnlijk een Romeins kopie van een verlogen Grieks origineel, was opgesteld in een zandbak, zodat bij een eventuele aardbeving het beeld bij het omvallen niet verder zou beschadigen. Het verwonderde ons daarom, dat de dakconstructie boven het beeld niet al te solide was uitgevoerd, zodat bij dezelfde mogelijke aardbeving de preventieve werking van de zandbak overtroffen zou worden door de vernietigende werking van de stalen U-balken. Een andere grote trekpleister van het museum was de maquette van het opgravingsveld. Wij konden ons nu vantevoren oriënteren op de ligging van de tempels op het opgravingsveld, waar wij direct naartoe zouden gaan. In de hal stond ook nog een "verminkt" Romeins beeld opgesteld, dat in z'n betere dagen Keizer Augustus voorstelde. Deze kolos bezat helaas geen armen, benen en hoofd. Dit bleek al jaren zo te zijn. Leuk hierbij te vermelden is, dat vele Griekse beelden geen hoofd hadden. Dit is niet te wijten aan natuurrampen, of vandalisme, maar dit hoorde zo. Tussen de schouders zat een komvormige uitholling, en zo kon men door eenvoudig "hoofdje verwisselen" met één beeld diverse personen uitbeelden. Omdat ons programma twee uur was opgeschoven, kwamen we op het heetst van de dag op het opgravingsveld aan. Hier en daar stonden gelukkig wat bomen tussen de ruïnes, die door de archeologen geplant waren, om wat schaduw op hun werk te krijgen. Nu profiteren de touristen hiervan. Het oudste bouwwerk in Olympia is tevens het best bewaard gebleven: de tempel van de godin Hera, gebouwd omstreeks 600 vóór Chr. Hiervan stonden slechts nog enkele zuilen in de juiste stand, maar de mozaïekvloer, waar ééns

in de vier jaar het Olympisch vuur, d.m.v. een zonnespiegel wordt ontstoken, is nog in redelijke staat. Een ander in het oog lopend gevaarte was de fundering (!) van de Zeustempel, één van de grootste in heel Griekenland. In vroegere dagen was dit gebouw opgetrokken uit poreuse schelp-kalksteen, en nu nog liggen stukken zuil, of complete omgevallen zuilen in de buurt van de fundering. Archeologen zijn in de negentiende eeuw begonnen met de afgraving van dit uitgestrekte terrein. Eerst moesten zij de loop van een plaatselijk riviertje, dat pal over het terrein liep, veranderen, en daarna moest nog een metersdikke laag aangeslibde grond worden weggegraven, eer ze de overblijfselen van de diverse bouwwerken konden gaan restaureren. Als stichter van de feesten, die hier in de oudheid gehouden werden, wordt Heracles genoemd. In 776 v. Chr. werd er een officiële competitie georganiseerd met als onderdelen o.a. een hardlooppwedstijd. Ook werden er diverse plechtige, Godsdienstige ceremoniën gehouden. Deze plechtige wedstrijden werden daarna om de vier jaar gehouden. Het hoofdnummer was de wedloop, die al aan het eind van de achtste eeuw een onderdeel van de vijfkamp (Pentathlon) werd. De overige nummers van deze pentathlon waren: verspringen, speerwerpen, discuswerpen en worstelen. De spelen groeiden gestaag in faam en omvang, en de Grieken gingen zelfs hun jaartelling baseren op de Olympiaden. En dan waren er natuurlijk ook de bekende wagenrennen. Overwinnaars werden gekroond met een krans van olijftakken, en werden later gehuldigd in hun vaderstad, waarvoor ze in "loondienst" stonden. Speciale herauten reisden voor elk festival, want er werden ook toneelstukken gespeeld, en voordrachten gehouden, heel Griekenland af, om deelnemers uit te nodigen. De training was verplicht, en duurde tien (!) maanden. Een heilige wapenstilstand heersde tijdens de Spelen, en zelfs, toen de Grieken weer eens in oorlog waren met de Perzen, werd de strijd gewoon gestaakt, tot grote verwondering van de Perzische legeraanvoerder. In de oudheid kon men hier ook één van de zeven wereldwonderen bekijken: het uit goud en ivoor opgetrokken, zeven maal levensgrote Zeusbeeld van de beeldhouwer Pheidias. De turken hebben waarschijnlijk dit zeer kostbare beeld meegenomen, maar nu is er in de Zeustempel nog steeds het voetstuk, van steen, te zien. De werkplaats van Pheidias is zelfs nog in een verloren hoekje op het opgravingsveld te zien. Het gebouwtje is weliswaar nog een Byzantijns kerkje geworden, maar de fundamenten zijn nog origineel. Schuin achter de Zeustempel ligt het Bouleuterion, het hoofdkwartier van het heiligdom, waar de spelers vroeger de eed van "fair - play" moesten afleggen. Als een speler zich dan toch onbehoorlijk gedroeg, werd er van hem een "schandstandbeeld" opgericht. Jammergenoeg zijn hiervan alleen nog de talrijke voetstukken te zien op de weg naar het stadion. Op het terrein, wat vroeger het stadion was, zijn nu alleen nog maar delen van de startstreep te zien. Wij mochten daar onze sportieve prestaties niet tonen. Een bewaker rende van links naar rechts, om iedereen, die een partijtje wilde hardlopen op dit eeuwenoude terrein, tegen te houden. Het was, volgens hem, veel te heet, en aan flauwvallers had hij niets. Op verschillende plaatsen waren nog opgravingswerkzaamheden aan de gang. Met kwastjes, schepjes en minuscule schoffeltjes werd de bovenste laag grond voorzichtig weggekrabt, en nauwkeurig onderzocht. Soms vinden de archeologen namelijk nog wat. Na nog wat rondgedwaald te hebben in de sfeer van 2000 jaar geleden, gingen we weer terug naar de voorverwarmde bus. De thermometer bleek hier tot 55 graden Celcius opgelopen te zijn! De rest van de dag werd met luieren en melig-doen aan het strand van Amalias doorgebracht. Dat de zonnewarmte tot vreemde gedachtenkronkels kan leiden, bleek uit het feit, dat iemand het lumineuse idee kreeg, om ter ere van de laatste avond op deze camping een kampvuur op het strand te ontsteken. Enkele enthousiaste lieden begonnen meteen met het verzamelen van brandbaar materiaal: oude keukenstoelen, onderdelen van vergane jachten, overblijfselen van overboord geslagen dekladingen enzovoort. Het was trouwens zeer amusant, om, liggend op het strand met een flesje prik in de ene hand en wat anders in de andere hand, alle bedrijvigheid + wrakhouw aan je voorbij te zien trekken. Na eerst met een man of 16 het plaatselijke restaurant organisatorisch ontwricht te hebben, werd het vuur in het brandhout ontstoken. Dit had de autochtone bevolking nog nooit meegemaakt. Eerst schuchter, maar later vol overgave, deden zij mee aan het vertolken van de échte Nederlandse kampvuurliederen. We waren de paden nog niet af, of m'n tante uit Amerika kwam al aan. De stemming steeg evenredig met de temperatuur van het vuur, en om de gezelligheid op een hoogtepunt te brengen werd de kampwinkel ook nog van z'n voorraad OUZO (een sterk alcoholhoudende Griekse drank met een anijssmaak) afgeholpen. Tegen 12 uur in de nacht vertrokken de Nederlanders bij het kampvuur, de verbijs-terende Grieken bij het nog nasmeulende kampvuur achterlatend. Immers, de bus zou de volgende dag weer om zeven uur vertrekken, en enige nachtrust was wel noodzakelijk.

Alleen de mensen, die zich vóór kwart voor zeven gewassen hedden, die volgende morgen, kongen dit tot een goed einde brengen. Een paar laatkomers konden zich, na het afsluiten van de waterleiding ± 6.45 uur niet meer van de zeepresten ontdoen, laat staan hun haar uitspoelen. Grote hilariteit in de bus, maar het rook wel fris. Deze dag zouden wij dwars door de Peloponessos rijden, een van de meest woeste gebieden en dus een van de mooiste gebieden van Griekenland. Er liep maar één bergweggetje, dat niet eens overal behoorlijk geasfalteerd was, zodat de stofwolken, door de tegenligger veroorzaakt, door de altijd openstaande raampjes van de bus naar binnen kwamen. Gelukkig waren de haren van de al eerder genoemde personen al opgedroogd, anders was het een nog grotere troep geworden. Er was namelijk zoveel bagage, dat ook nog in de bus een I4-tal koffers moesten staan, die bij elke haarspeldbocht omvielen. Na een paar sanitaire nood-stops (Griekse olijfolie doet wonderen) bereikten we ons punt van no-return: een zeer schilderachtig bergdorpje. Meteen gingen alle souvenirs- en curiosawinkels open. Hier kwamen we er achter, dat Griekenland ook een vrijheidsstrijd (tegen de Turken) gekend heeft. De overgebleven helmen en voorwereldlijke vuurwapens werden hier als pakkende herinnering voor later aan de man gebracht. Bijna had Harm een dubbelloops-voorlader voor Joop Buhre meegenomen (om de rust onder zijn lessen te bewaren), maar toen hem was duidelijk gemaakt, dat het meer op twee aan elkaar gelaste koperen gordijnroeden met een houten handvat leek, heeft hij toch maar van de koop afgezien. Gewapend met enkele souvenirs beklommen de medereizigers weer de snikhete bus. En de rest van de dag reden wij door naar onze eind-bestemming Tolon, aan de golf van Argolis (bij de plaats Náuplion) Ook hier vonden wij een aardige camping, met he-

(voorbeeld van Griekse kunst : een gedeelte van een Fries op het Parthenon, een grote tempel op de acropolis in Athene. Fries= band beeldhouwwerk onder de kroonlijst direct boven de bovenkant van de zuilen.)

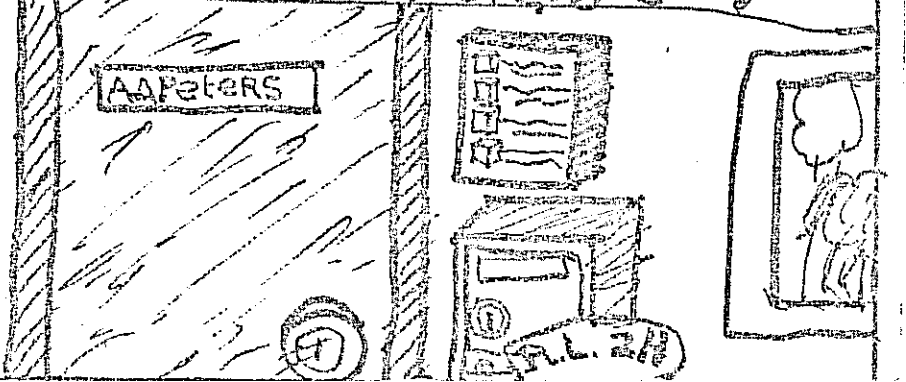
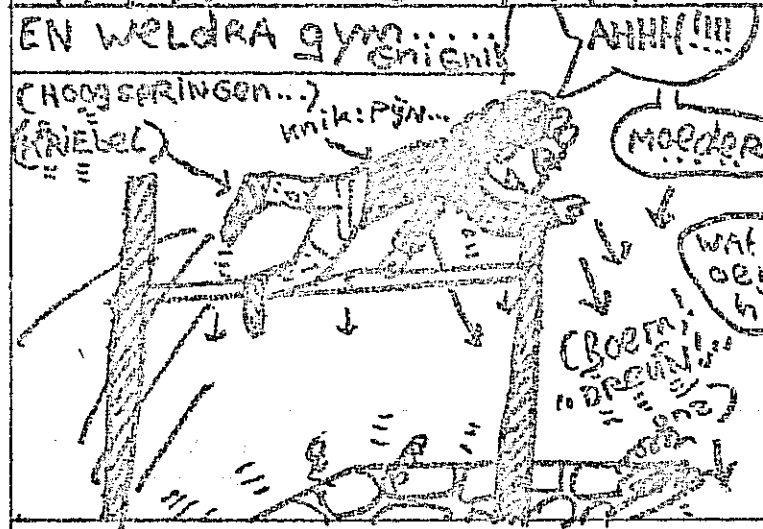
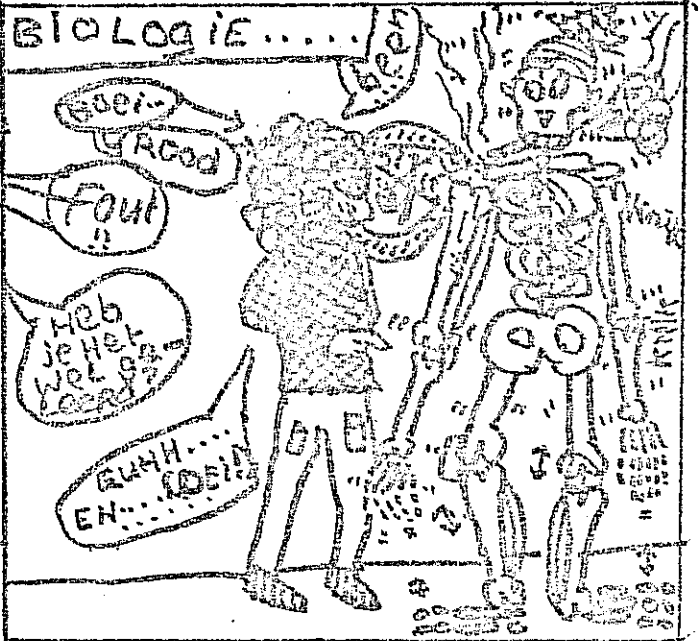
laas wel veel nederlanders. Pal aan zee lag een leuk eethuisje, Spartacus genaamd, waar men voor ongeveer vier gulden (!) een maaltijd van drie gangen incl. wijn kreeg. Die eerste avond in Tolon werd het dan ook erg laat Mede gelokt door muziek van een dancing in de bergen werd ons groepje bijna weer opgesplitst. Men was het namelijk niet over de vertrektijd, en de aanwezigheid van enkele Grieken eens. Grieken zijn echte "klevers", en werden als zodanig nog niet op prijs gesteld bij ons. Na wat onoverzichtelijk heen-en-weer ghol kwam iedereen toch weer in z'n eigen slaapzak terecht. Overigens tot groot genoegen van Hein, die met twee dame's zijn tent moest delen. Wij waren nu toch al aardig gevorderd met onze kampeertrektocht door Griekenland. In Tolon zagen we in een (voor ons) onleesbare krant wat fotoos van relletjes. Bij navraag bleek, dat de rellen de vorige dag, bevrijdingsdag, in Athene hadden plaatsgevonden. Zelfs het leger had met tanks moeten uitrukken, om de gemoederen tot bedaren te brengen. Binnen een week zouden wij ook Athene kunnen gaan "belevan", en in rellen hadden de meesten van ons geen zin. Gelukkig hoorden we van Bert, dat alles al weer normaal was, zodat we met een gerust hart de Acropolis konden gaan beklimmen. Maar deze belevnissen zijn pas over twee maanden in BOLWERK te lezen. Even geduld dus nog.

In het volgende BOLWERK : Epidavros: een klassiek blijspel degradeert tot kijkspel met o.a. : Pius-X verricht óók opgravingswerk
: Is Mycene de bron van de Griekse beschaving ?
En als klapper : Den Uyl en Van der Stoel in de buurt !

Opgeteekend door : Harm, Carla, Hein. Met dank aan Renée.

EEN JAAR VOOR DE BOEG.

→ de pechvogel (vervolg) (reeds!) (2)

ZOO MOE

Maandagochtend, half vijf. De wekker ratelt af. Enthousiast spring ik mijn bed uit, klaar om een nieuwe dag te beginnen. Ik begin met 40 yoga-oefeningen, die ik elk 6 keer uitvoer. Dan sprint ik naar de badkamer, waar ik twee koude douches neem. Ik trek een schone onderbroek en een fris hemd aan, zak nog enkele malen door mijn knieën en loop met drie treden de trap af. Beneden gekomen eet ik macrobiotische muesli en drink een glaasje biologische melk. Dan trek ik mijn sportieve jas aan, en ren twaalf rondjes om de Sloterplas. Na de laatste 25 kilometer gezwommen te hebben, repeteer ik mijn lessen voor deze en de volgende dagen. Dan ga ik vlug naar school, op tijd om dhr. Schreurs aan te zien komen. Ik eet nog even een worteltje en begroet de halfacht-uurtjes. Eindelijk is het vijf voor half negen en gaat de bel. Ik loop snel naar boven en ga in het lokaal zitten en pak mijn boeken. En dan opeens hè, ben ik zóóóóó moe.... En als ik dan de dikke oogjes en vermoeide gezichten van mijn klasgenoten zie, wéét ik, dat zij misschien wel dertien rondjes om de Sloterplas hebben gelopen ....

Yvonne 4b

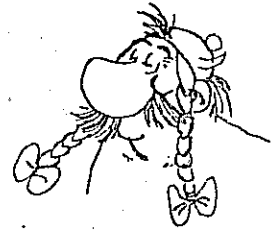
Wie heeft er nog buitenlandse munten over van de vakantie of oude nederlandse munten. Ik heb er interesse voor. Misschien zou je willen ruilen.

Rob Querido (2d)

non scolae ...

?!! ?!!

Woensdag eerste uur Latijn? Dat had je gedacht! De heer Peters stapt met kwieke pas verder en troont ons mee, gezellig Bolwerk in elkaar draaien! Wij lopen dus braaf vijftig minuten onze benen uit ons gat, toeoeoeoet, tweede uur Engels, dat is nou jammer, want ik was net warm gedraaid. Maar geen nood, de heer Peters weet overal raad op en dus snelt er iemand naar het Engelse lokaal om juffrouw Schulman op te halen (uitspreken zoals je het schrijft ja). En we gaan gezellig met z'n allen door. Na nog vijftig minuten noeste arbeid (inclusief ronddelen: 'nee, leg ze maar neer, het zijn er 25') blazen we even uit in de tekenles en krijgen pas in de grote pauze (we hadden het vijfde uur een proefwerk Grieks dat we in de kleine pauze nog even moesten 'doorkijken') in de grote pauze dus, even de gelegenheid Bolwerk door te kijken en wat zien we daar: verpletterend, verbijsterend, horrible lectu, op pag. 17: Non SCOLAE. Help help, de eerbiedwaardige Latijnse taal wordt verkracht, vermoord en gruwelijk verminkt. Ik vrees het ergste voor de gezondheid der classici als zij dit onder ogen krijgen. Wat zal er overblijven van de geduchte heer Wessendorf, de stralende heer de Greeve en de edele heer Peters? Wij wachten hoofdschuddend op de gevolgen van deze typografische euveldaad.

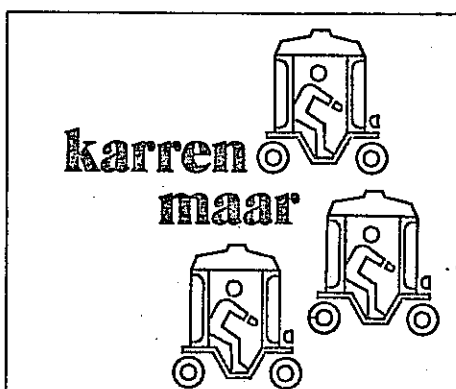
Anja, 3a.

1

Zaterdag 18 oktober hebben wij de WITKAR aan een nauwkeurig onderzoek onderworpen. Eerst gingen we daarom naar het SPUI, alwaar we een witkarstation bekeken. Helaas was dit station nog niet open, maar er stonden wel twee witkarren te wachten op eventuele berijders. De witkar is het best te vergelijken met een zoutvaatje met drie wielen daaronder. De energie wordt geleverd door een viertal Nikkel-Cadmium - accu's, die onder de zitplaatsen zijn opgesteld. Verder bezit een witkar, net zoals een "gewone" auto koplampen, richtingaanwijzers, nummerplaten en ruitenwissers. Toen bleek, dat het station SPUI wat later openging, zijn we maar naar de EGELANTIERSGRACHT en vandaar naar het spiksplinternieuwe station op de ELANDSGRACHT gegaan. De rijtijd met de witkar is beperkt. Dat wil zeggen: je kan zonder problemen elk ander witkarstation bereiken, en je kan daarbij makkelijk een omweg maken. De maximum rijtijd ligt rond de 20 minuten. Stilstaand onderweg is daar natuurlijk niet bijgerekend. In de nabije toekomst worden de witkarren allemaal uitgerust met een "accu - meter", zodat je dan precies kan zien, hoever je nog kan rijden, eer de accu's zijn uitgeput. Een en ander hoorden wij van de bemanning van het witkarstation op de elandsgracht. Harm moest zich natuurlijk weer opgeven als lid van de "Coop. vereniging Witkar", zodat we gratis (bijna gratis) door het centrum van Amsterdam konden crossen. Het rijden in de witkar was een aparte belevenis. Je drukt het gaspedaal maar in, en de witkar heeft in een mum van tijd een vaartje van dertig kilometer per uur bereikt. Geen lawaai van de motor, zoals in een auto, maar zacht gezoom van de electromotor. Veel bekijks hadden we wel. De mensen moeten nog wél even aan het idee wennen! De witkar is een nieuw product met alle onverwachte ervaringen. Zo bleek bij de eerste Witkarren, die afgeleverd werden, dat de vering beslist onvoldoende was (geheel afwezig zelfs). De nieuwe witkarren zijn dan ook gelukkig uitgerust met vereh en schokbrekers, zodat je niet de weg af rammelt. Ook de vormgeving bij de nieuwe witkarren is iets veranderd, meer bagageruimte, en functioneler uiterlijk zijn de gevolgen hiervan. In de toekomst worden alle witkarstations volledig automatisch gemaakt. De handeling "bonnetje uitschrijven" hoeft dan niet meer. Bij elk station komt een z.g. "kiespaal", waarop je je bestemming moet drukken "Amstelveld" bij voorbeeld. Je magnetische sleutel, waarop gironummer, adres etc. steek je dan in de kiespaal, en er gaat dan een groen lampje branden. Dan naar de witkar zélf. Ook hierin weer de magnetische sleutel stoppen, waarop de vergrendeling van de deuren verbroken wordt, en de electromotor klaar voor gebruik is. Instappen, en naar de bestemming "Amstelveld" rijden. Onderweg kan je bést boodschappen doen, de witkar mag je dan net zoals een auto, parkeren. Als je je magnetische sleutel eruit haalt, zijn de deuren niet open te maken, zodat je rustig even kan winkelen o.i.d. En als je aankomt op het station, in ons geval "Amstelveld", stopt de computer met registraties, en wordt het bedrag, 10 cent per minuut, van je (gemeente)girorekening afgeboekt. Eenvoedig en simpel, en daarvoor heb je binnen het Centrum van Amsterdam een goed vervoermiddel. Witkar heeft nu al bijna 3500 leden, en per week komen er + 30 bij. Een zeer opvallend resultaat, gezien de nu nog beperkte gebruiksmogelijkheden (nog maar 4 stations open). In de toekomst komen er ongeveer 13 stations, zodat heel het centrum bereden kan worden. Een ritje is eigenlijk nog goedkoper dan de tram, waarvoor je nu F 1,- betaalt. Wordt daarom ook lid van "Witkar" voor vijftwintig gulden voor je hele leven. Verzekering inbegrepen, en stemrecht op Witkar-vergaderingen.

Harm 5H
Hein 4i
Jeroen 5H

tel. 020-239341

Coop. ver. WITKAR St. Olofspoort 4 Amsterdam
Telefoon: 239341

O, o, o!

Voor M&M*

Onwil, onmacht en ongeloof. Daarmee reageren niet weinig leraren op de kleine en grote veranderingen in het onderwijs. Daarop lopen onderwijsvernieuwers zich stuk. Tenzij zij over macht, de meerderheid in de Tweede Kamer bijvoorbeeld, beschikken. En dan nog ... de uitvoering is aan "het veld". Mieke en Marijke beschikken echter niet over macht, politieke of anderszins. Zij moeten het hebben van overredingskracht, tact en een juist inzicht in de situatie. Ik beweer niet dat het ze daaraan ontbreekt en dat ik het laatste in pacht heb. Toch kan het geen kwaad, meen ik, alles nog eens op een rijtje te zetten.

Onwil. Harry Prick, neerlandicus en Van Deysselkenner, vertelt de leraren Nederlands eens dat ze teveel voor de t.v. hangen in plaats van zich bezig te houden met literatuur (d.w.z. met zijn publicaties van en over Van Deyssel). Zo reageer je als vakidoot al gauw. Als je vakgenoten niet even warm lopen als jij, dan zijn ze lui, ongeïnteresseerd, rijp om uitgescholden te worden. Allemaal waar, maar deze waarheid is te goedkoop. Het onderwijs vernieuwen vergt tijd en energie boven de sleur van alle dag. Nu is het moeilijk om vast te stellen hoeveel deze sleur van ieder van ons vraagt. Ikzelf heb al jaren een deelbetrekking en toch klaagt mijn thuisfront over de tevele tijd die ik in mijn schoolwerk stop. Ik kan me goed voorstellen, dat er mensen zijn die zeggen: tot hier en niet verder. Er is nog meer op de wereld dan de school. Degenen die wel extra tijd in onderwijsvernieuwing willen steken, moeten beseffen dat er collega's zijn met andere hobbys dan het ontwikkelen van betere lesmethoden.

Onmacht. Ik kan hier niet alle oorzaken van de gevoelens van onvermogen gaan doornemen, gesteld al dat ik ze overzag. Relevant lijkt me vooral de steeds uitdijende plaats die het schoolwezen in onze samenleving inneemt. Steeds meer jongeren worden ver-

plicht steeds langer de leslokalen te frequenteren. Eén recente ontwikkeling: mavo-scholieren worden door een verstopt middelbaar beroepsonderwijs gedwongen de havo-omweg te kiezen. Goed voor hun algehele ontplooiing! Twee minder prettige gevolgen zijn evenwel, dat de jongen die naar de m.t.s. wilde nu in 4 havo zit en daar een leraar aantreft die hem literatuur moet slijten terwijl hij daar -met het grootste recht van de wereld!- zacht gezegd niet om zit te springen. Wat altijd al bestond (de situatie dat de leraar een ongemotiveerde puber moet inwijden in de beginselen van de stereometrie), gaat werkelijk frustrerende afmetingen aannemen. En nu is het juist deze, niet door de docenten gewilde, ontwikkeling die om extra inspanning van de leraar vraagt. Want daarin hebben M&M gelijk: de "nieuwe leerling" eist een "nieuwe aanpak". Maar kun je van een reclasseringsambtenaar verwachten dat hij enthousiaster aan de slag gaat naarmate de recidive toeneemt?

Waarbij nog komt

Ongeloof. Als ik me niet vergis de doorslaggevende factor, waarvan onwil en onmacht vaak slechts het gevolg zijn. Welke min of meer ervaren leraar kan zich aan de indruk onttrekken, dat het er allemaal niet zoveel toe doet. Methode A, B, of C, maar Pietje moet het doen, met zijn hersens, met zijn inzet. Daar helpt geen Vuykjeslief aan. Op een gegeven moment voelt een docent, dat hij het zo goed mogelijk doet. Elke verandering van didactiek zal dan slechts marginale verbeteringen opleveren. Niet de moeite waard om je druk over te maken. Bevooroordeeldheid van kortzichtige docenten die gespeend zijn van elke onderwijskundige scholing? Een Nijmeegse onderwijskundige rapporteerde enige tijd geleden, dat een wetenschappelijk onderzoek in de V.S. heeft uitgezeten, dat de eindresultaten van opleidingen onafhankelijk zijn van de toegepaste didactieken!

A. Braet

*M. Maasen en M. Janssen bijveren zich voor een methode "studerend lezen".

les larmes du monde

Oui, c'est vrai.
La pluie a perdu la valeur
qu'elle avait autrefois; et j'ai peur
qu'elle ne reviendra jamais.

Je me rappelle: elle a dit
qu'il y avait plus
dans cette vie.
Et pauvre moi, je n'ai jamais vu:
Les gouttes de pluie,
ce sont des larmes.
Marcel.

En niet, zoals het dit jaar is,
maar 2 films, want dat vind ik
wel een beetje absurd weinig.

Thomas Brekelmans,
eersteklasser.

Ik vind persoonlijk als eerste-
klasser (en misschien spreek ik
wel namens alle eersteklassers)
dat wij ook het voorrecht moeten
hebben, om geen klassemiddagen
te krijgen, maar b.v. klasse-
avonden en de sam sam.
En ook vind ik dat wij wat meer
films moeten mogen zien, hier
op de Pius X.

P.S. "V."

En willen de mensen van de hogere
klassen ons niet meer kleineren
en pesten of eventueel treiteren,
want als ze dat nog 1 keer
durven te flikken, dan zal IK
ze dat persoonlijk afleren.
Degene die hierop willen reage-
ren, willen die dan zo "vrien-
delijk" zijn, hun reacties in
Belwerk te zetten.

voorbij herfst

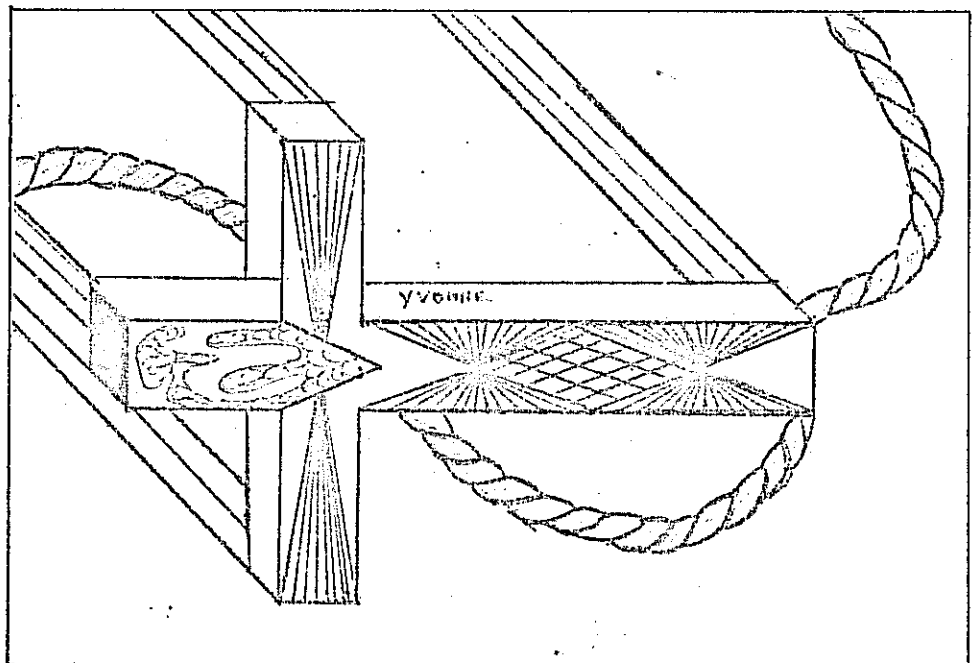
Er hangt een nevel over de hei. Hier en daar komt een zonnestraal
kijken, dauwdruppels glinsteren in een spinneweb. Een konijn koes-
tert zich tevreden in de prille ochtendzon.
Bij een vennetje drinkt een ree koel helder water alvorens voor de
hele dag in het bos te verdwijnen.
Een zwijn wroet de grond stuk.
De vogels cirkelen rond en zingen uit volle borst. De heide geurt

en bloeit in 't
wit en paars. In
het bos, een
struik, een boom
in geel, rood,
bruin en een tik-
keltje groen.

Paddestoelen her
en der verspreid,
beukenootjes, ei-
keltjes, denneap-
pels en nog veel
meer vinden wij in
't bos en op de
hei.

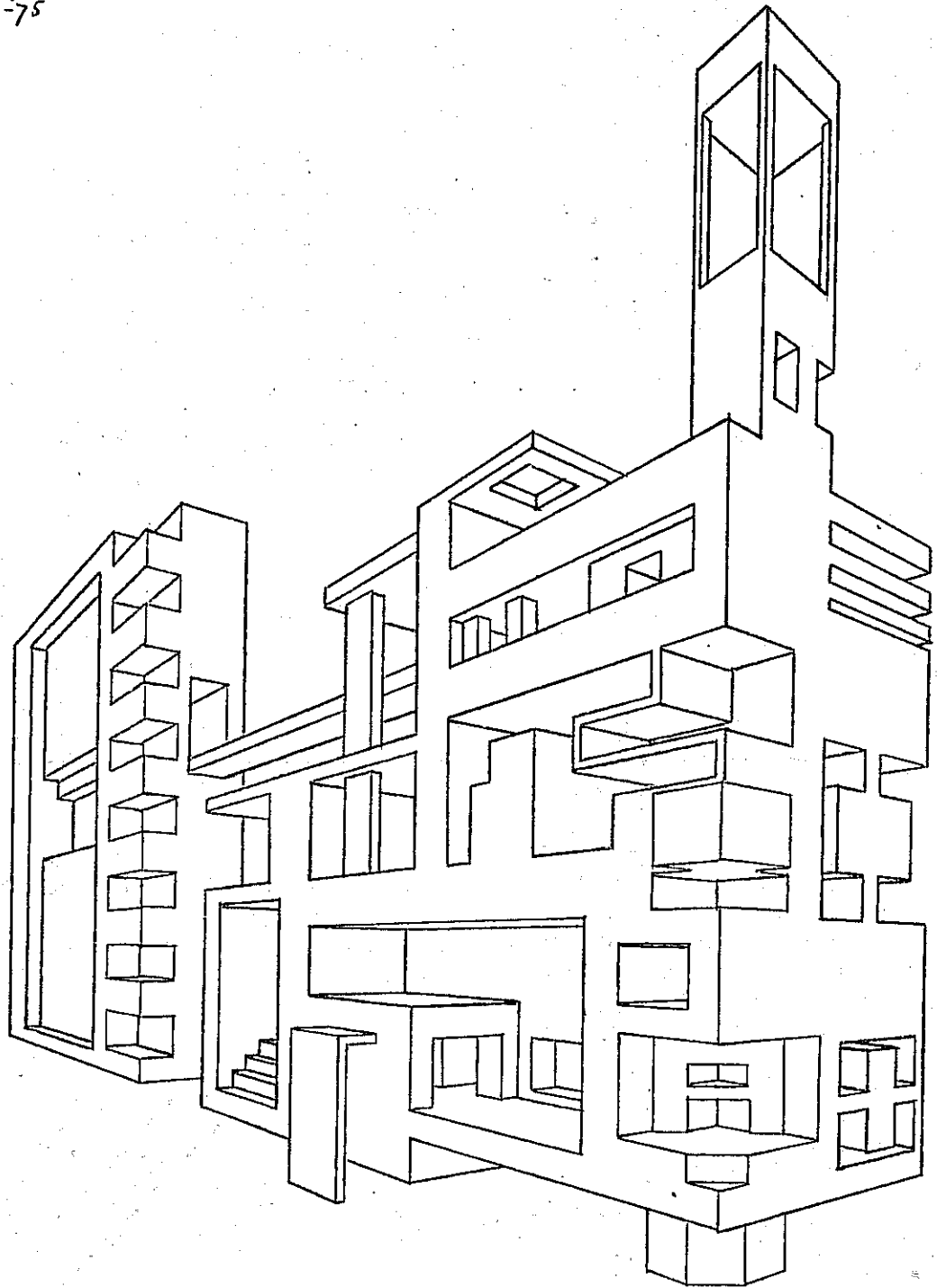
(Ga eens kijken)

Yvonne 5e

DIE SCHOLEN VAN TEGENWOORDIG....!

MB 5/19-10-75

Sedert enige jaren is het mogelijk om in de Jacob Geelstraat een, nogal vreemdsoortig, bouwwerk te bezichtigen. Een voornamelijk uit beton bestaand, karrévormig gebouw, aan één zijde rustend op betonnen pilaren en voorzien van nogal groot uitgevallen, van glas voorziene uitsparingen. Voor insiders ook wel bekend onder de naam: Pius X (En naar ik uit betrouwbare bronnen heb vernomen betreft het hier een zg. scholengemeenschap). En, zoals het velen van mijn leeftijd is overkomen, heeft het ook mijn ouders destijds behaagt om mij, bij eijze van sadistische bevrediging, als leerling 5 dagen per week door bovengenoemde uitspatting van deze of gene architect te laten doen dwalen. Maar dat was 5 jaar geleden en na diepgaande overpeinzingen heb ik tenslotte maar besloten het hen te vergeven.

Tot voor enige maanden zag ik dit gebouw in zijn vorm, zoals velen het kunnen waarnemen. Totdat echter, in een vlaag van volkomen verstandsverbijstoring (wat op deze school nogal vaak schijnt voor te komen), mij, door mijn altijd aanwezig zijnde verbeeldingskracht, een beeld van deze school werd voorgeschoteld, waarvan ik de geachte lezer graag deelgenoot zou willen maken:

Ik voelde het al toen ik bezig was de fietsenkelder binnen te gaan. Het kwam mij voor alsof ik afdwaalde in de katakomben van een middeleeuws bolwerk. Beneden aangekomen werd ik overspoeld door een stroom van angstaanjagende geluiden. Het behaagde de kasteelheer zeker weer om zijn knechten en onderdanen te onderwerpen aan de bloedstollende folteringen die hem gewoon waren. Haastig spoedde ik mij voort door de vochtige ruimten die slechts verlicht werden door enkele flambouwen.

Na zo enige uren wanhopig rondgedoold te hebben door deze onderaardse vertrekken, ontwaardde ik een in het steen uitgehouwen trap. Ten einde raad begaf ik mij op dit laatstgenoemde teken van de aanwezigheid van mensen. Niet bonzend hart liet ik mij door deze trap naar een immense ruimte voeren. In de verte ontwaardde ik een bizarre verzameling van eksotische gewassen die, naar hun huidige staat te oordelen, zeker betere dagen hadden gekend. Recht voor mij bevond zich een grote nis waarvan het binnenwerk voor mij echter onbereikbaar was gemaakt doordat men, met behulp van duister krachten natuurlijk, een scherm van, voor mij, onbekend materiaal voor de nis had opgericht. Het geheel kwam mij voor als een zeer grote uitvoering van de bakken met reptielen die sommige kruisvaarders wel eens mee naar huis brachten. Een vreselijk gebrul deed mij beseffen dat de nis bewoond werd. Ik begreep nu waarom dat scherm daar aangebracht was.

Toen ik mij omdraaide zag ik een binnenplaats zoals men in geen enkele andere burcht zal aantreffen. Op een magisch zwart vlak, dat om, voor mij, onbekende redenen daar was aangelegd was het vee dat toebehoorde aan de kasteelheer een bizar spel aan het spelen. Rennend door het immense vuil, dat hoofdzakelijk bestond uit hun eigen uitwerpselen, joegen zij een klein rond voorwerp na dat, wanneer zij het eenmaal in hun bezit hadden, zij vervuld van grote afschuw met zulk een kracht van zich afstoten dat het gebouw ervan op zijn grondvesten schudde. Verschrikt door dit tafereel begaf ik mij dieper het gebouw in.

Ik liep in de door mijn talisman aangewezen richting, dat wil zeggen naar links als men zich eerst met zijn of haar gezicht naar de al eerder beschreven nis opstelt.

In het vertrek waar ik mij nu bevond, stonden aan mijn linkerhand een groot aantal zwarte rekken die rijkelijk voorzien waren van grote, glimmende haken. Reeds kon ik mij voorstellen welke tafereelen zich hier in vroegere dagen afgespeeld moesten hebben. Ik liep door totdat ik mij op een tweesprong bevond. Aan mijn linkerhand bevond zich een eindeloos lange gang die verlicht werd door toortsen die omgekeerd aan het plafond waren bevestigd! (Waarlijk, het sterk staalké van zwarte magie!) Voor mij was een reusachtige trap in het steen uitgehouwen die mij wel naar een zekere dood moest leiden.

Ik raadpleegde mijn talisman, een erfstuk van wijlen tante Mien - God hebben haar ziel (en rubriek); om te zien wat mij te doen stond.

- WORDT VERVOLGD -

Marcel Brekelmans

Om over na te denken:

Tot "the deeper ills that Kafka or the German expressionists or Dickens would have seen" rekent Charles Reich in *The Greening of America* (p. 194) "the stupid mindlessness of most high-school education".

Kierkegaard noemt geest "de macht, die de kennis van een mens over zijn leven uitoefent".

anthologie ————— anthologie

Een aanrader voor iedereen die van theater houdt, en die niet van theater houdt.
 Van 25 t/m 29 nov. (dus 5 dagen slechts) komt het muzikale theaterproject "Anthologie" van Willem Breuker en Lodewijk de Boer nog één maal terug in De Brakke Grond (Mes 53).
 Willem Breuker is een jazzmuzikant in het avant-garde vlak. Daarnaast poogt hij zijn muziek te koppelen aan theater. Dit doet hij (om financiële redenen) op deze twee manieren:
 a) Theaterprojecten met zijn (+ 9 man sterk) Willem Breuker-collectief. Hierin speelt muziek de hoofdrol, daarnaast wordt er (in een dwaas humoristische show) een thema of verhaal uitgebeeld.
 b) Muziek die hij schrijft voor, meestal toneelgroep Baal. De muziek neemt hij op banden op en die worden bij de voorstellingen van Baal afgedraaid (een voorbeeld hiervan: tot 20 dec. speelt toneelgroep Baal "Getrommel in de nacht" van Bertold Brecht).
 Verder maakt hij muziek voor enkele films.

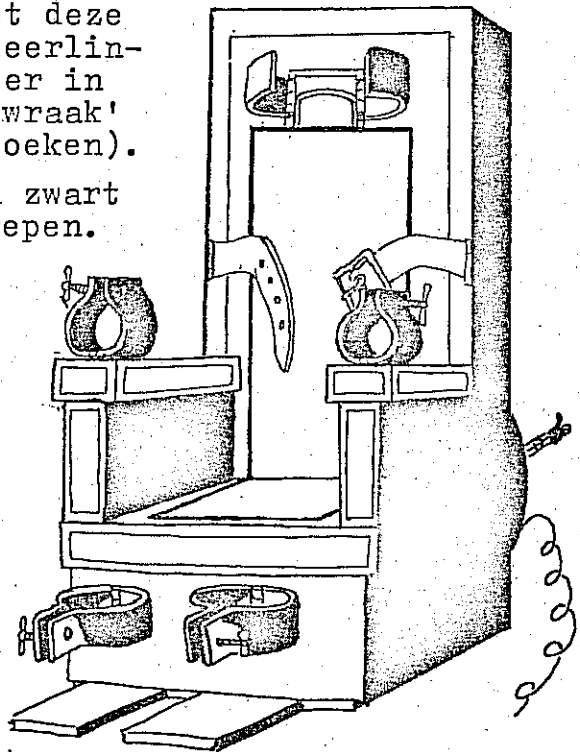
In de zomer heeft het door steun van het kommittee Amsterdam 700 tot het meest geschikte, een combinatie van a en b, kunnen komen in de operette "La Plagiata".
 In "Anthologie" (categorie a) probeert Willem Breuker de muziekvormen, oude en nieuwe, onder de loep te nemen. Dit resulteerde in een weer doldwaas, knettergek feest. Hierin kom je voor allerlei verrassingen te staan. Tussen de vreemde humor door is er met wat moeite het thema in te ontdekken.
 De vormgeving is van Frank Raven. Het Willem Breuker-collectief wordt versterkt door een strijkkwartet, een barok-ensemble (zangkwartet), twee actrices en een acteur.
 Kaarten bestellen is beslist nodig. Kaarten vanaf twee dagen van te voren (tel. 240394).
 Dus als je erheen wilt, twee dagen van te voren in de kleine pauze aan de telefoon hangen, want er komen maar vijf voorstellingen en de belangstelling is groot.

André Guit

ZOEKT U NIEUW SCHOOLMEUBILAIR ?

Dan is hier de alternatieve stoel. Met deze stoel géén last meer van vervelende leerlingen. De docent(e) heeft alle macht weer in handen (hij/zij hoeft voortaan geen 'wraak' meer te nemen tijdens de schoolonderzoeken).
 Controlebord voor docent(e), tafel en zwart rubberen kap zijn bij de prijs inbegrepen.
 Kleur: zwart, wit en rood; max. voltage: 10.000 volt (met voltomvormer, aan te sluiten op het lichtnet).
 Hoogte: 135 cm. Lengte: 75 cm.
 Breedte: 65 cm.

Fabriekant: Pentacon V.S.
 Importeur: Philips
 Vraag de uitgebreide kleurenfolder aan!

 Eric van Tilburg 5e

de taal is gansch een volk _____

Opgericht m.i.v. heden het instituut voor taalkundige bijstandverlening aan auteurs van bolwerkstukjes.

Zo zou de tekst kunnen luiden van een annonce in Bolwerk als het blad ooit nog eens de financiële draagkracht van de Pius X-stichting te boven zou gaan. Opsteller ervan zou ondergetekende zijn, die de aloude vaderlandse wijsheid: schoenmaker houd je bij je leest, niet langer indachtig kon zijn bij het zien van zoveel stijl- en spelfouten. In het laatstverschenen nummer noteer ik:

- 1) Een verzoek op iemand doen: Foutief voorzetselgebruik, waarschijnlijk door een contaminatie van verzoek aan met beroep op.
- 2) Met voorbedachte rade: In staande uitdrukkingen zijn de buigingsuitgangen gehandhaafd (raad is mannelijk substantief).
- 3) Liniaal i.p.v. lineaal (lijn: latijn linea).
- 4) De alom opduikende tautologie "deze beide", die misschien al de papier-opbrengst van een hele boom heeft gebruikt.
- 5) Iemand die in geldnood verkeerd.

Maar ja, als zelfs een onlangs geplaatste conectorale bijdrage niet vrij van spelfouten is, als uit de monden van de journaaldames en -heren zinnen rollen als:

de ontvoering van dr. Herrema houdt de voerpagina's bezig;

de heer Kok trok hieruit de consequentie;

de regering heeft zijn standpunt bepaald;

de minister geeft hen drie maanden de tijd;

de Portoricanen eisen de bomaanslagen voor zich op, enz.; kortom als de vervulde(?) hoop des Vaderlands zijn erfdeel zo slecht beheert, welke eisen mogen we dan aan de onvervulde hoop nog stellen?

En wat te denken van onderstaand proza, ontleend aan een artikel in de Volkskrant d.d. 27 oktober j.l., geschreven n.a.v. de officiële opening van het Amsterdams Historisch Museum:

"Het maandblad Ons Amsterdam, dat in een recent herdenkingsnummer uitvoerig "stilstond bij pilasters en kapitelen, doet hierover dan ook terecht het "zwijgen toe. Terzake het juweel van een gebouw (woorden schieten te kort) "- zeg dat wel (S.H.) - is voor veertig miljoen gulden gerestaureerd."

Voor de Bolwerkjaargang 1974/75 gaat de prijs van uitnemendheid in ieder geval naar de uitvinder van het concluderen van gevolgtrekkingen (nee nee, namen noemen we niet).

Nu is gehaspel met de taal van alle tijden. Het voormalig dagblad De Tijd besteedde er in de vijftiger jaren (dus lang voor de Havo uitbrak) in een rubriek welkertitel nu boven dit stukje prijkt regelmatig aandacht aan. Het verschil met vroeger lijkt me dan ook meer gelegen in de lijdzaamheid waarmee het verschijnsel nu wordt aanvaard. Overigens, ter voorkoming van misverstanden: de dames en heren neerlandici, die het orkruid in onze taal-tuin zo hoog laten opschieten, zij in deze de beslissende stem.

P.S. Zou het geen aanbeveling verdienen in de volgende editie van de schoolagenda spellingregels, onregelmatige werkwoorden e.d. op te nemen? (of gebeurt dat al?) De chemietabelletjes kunnen rustig achterwege blijven. Daarvoor is een speciaal boekje in gebruik dat in de naaste toekomst nog aanzienlijke uitbreiding ondergaat.

S. Helmerhorst

Volvoer steeds ongehecht datgene, wat te verrichten valt, want hij, die niet-gehecht handelt, verwerft het allerhoogste.

Bhagavadgita III 19.

VRAAG

Beste Bolwerk,

Wij, twee leerlingen uit klas 1g vinden bolwerk niet zo geweldig. En stellen daarom voor, als het mogelijk is, de top 40 en de nationale hitparade en de soul top er in te plaatsen.

Dit zou het bolwerk veel leuker kunnen maken volgens ons.

Bij voorbaat hartelijk dank.

Hoogachtend,

Simone v. Lingen
en
Monique Martin.

en ANTWOORD

Lieve dames,

Dat jullie BOLWERK "niet zo geweldig" vinden verbaast me niet. In de eerste plaats zijn jullie nog tekort op school om allerlei toespelingen op mensen en situaties te kunnen begrijpen (en waar-deren).

En in de tweede plaats staat in BOLWERK (althans in de eerste nummers van dit jaar) inderdaad te weinig dat rechtstreeks inte-ressant is voor eerste klassers.

Tot zover zijn we het dus helemaal met elkaar eens.

Maar wat jullie voorstel voor een oplossing betreft: erg gelukkig lijkt me dat voorstel niet. En wel om twee redenen.

Ten eerste is BOLWERK niet op poten gezet om inlichtingen die el-ders al gegeven zijn, nogmaals door te geven; tenzij die inlich-tingen erg belangrijk zijn en langs een andere weg moeilijk te achterhalen (zoals bijv. de inlichtingen uit de rubriek "Dekano-logia").

En vervolgens: die toptoestanden mogen dan wel erg leuk lijken, in feite bestaan ze enkel en alleen om te bereiken dat jullie zakcenten zo snel mogelijk bijgeschreven worden op de vette bank-rekeningen van een stelletje platenboeren. Hoe meer mis-kopen je doet, hoe vaker je een singletje koopt waar je binnen een week al weer van baalt, hoe liever het de heren is (dan koop je tenminste weer snel een nieuwe tophit).

Welnu, je begrijpt dat het me niet juist lijkt BOLWERK in te scha-kelen bij deze volksverlakkerij.

Een veel betere oplossing lijkt me, niet de oplossing die jullie vóórstellen, maar de oplossing die jullie zelf in practijk bren-gen. Jullie schrijven namelijk (evenals Thomas Brekelmans uit la op p. 12). En dat is het. Dat is de oplossing. Zo komt van het een het ander, van jullie stukje mijn stukje enzovoort, enzovoort. Snap je ?

Je zou de vorige jaargang eens door moeten kijken. Daar zaten een paar nummers bij die bol stonden van de reacties van eerste klas-sers.

Als er meer mensen zijn die - net als jullie - van hun hart geen moordkuil maken, dan zul je eens zien hoe interessant BOLWERK voor de eerste klassers wordt.

Dames, ontzettend bedankt voor jullie brief. Laten jullie nog eens wat horen ?

L. Verzuu.

 HOGER BEROEPS ONDERWIJS of ONDERVINDING IS DE BESTE LEERMEESTER

Ik zal het nooit vergeten. Op 29 augustus 1975 om 3 uur 's middags stond ik daar in Scheveningen. Ik probeerde een "lelijk eendje", Floortje genaamd, te versieren, door haar o.a. over haar koplampen te strijken. Dit was een van de vele dingen, die ik doen moest in die week. We waren toen bezig met de ontgroening van de studenten vereniging van de Hogere Hotel School (HHS).

Toen ik in de vijfde klas atheneum zat, had ik grote moeite om te kiezen wat ik met dat, te behalen, papiertje zou gaan doen. Ik heb hierbij hulp gehad van het dekanaat, maar de studiekeuze-voorlichting is een moeizame zaak. Vandaar dat ik graag een helpend handje uitsteek.

Voor ik wat persoonlijke ervaringen op papier ga zetten, vertel ik eerst enkele dingen over de HHS.

De HHS is als hoger beroeps onderwijs vergelijkbaar met HEAO en HTS. Het is een driejarige management-opleiding, waarvoor minimaal HAVO vereist is. De twee scholen zijn gevestigd in Scheveningen en Maastricht.

De bedoeling is, dat je na het behalen van je diploma, je werkterrein in de verzorgende sektor vindt. Dit kan zijn als manager in een hotel of restaurant, maar ook managementfuncties in zieken- en bejaardenhuizen, internaten, cateringbedrijven, VVV-organisaties en andere toekomstige recreatie-ondernemingen behoren tot de mogelijkheden.

De school omschrijft, dat de toekomstige manager moet kunnen organiseren (soms improviseren) en eenjuiste planning maken. De benodigde eigenschappen daarvoor zijn: zelfbeheersing, openstaan voor iedereen, gezag hebben en knopen kunnen doorhakken.

De opleiding bestaat uit theorie en praktijk. Er worden bedrijfseconomische en bedrijfsorganisatorische vakken gegeven, zoals marketing, public relations, personeelsbeleid, bedrijfsadministratie en organisatie. Verder zijn er de talen (2 moderne, nederlands, spaans). En tenslotte staan nog architectuur, menuleer en drankenkennis (bedrijfstechnische vakken) op het lesrooster.

De praktijk houdt in dat men op school in de bediening en de keuken werkt (soms ook receptie). En bovendien gaat men aan het eind van het eerste en tweede jaar acht weken stage lopen. In het derde jaar krijgt men een bepaalde opdracht mee. Deze stage duurt dan ook een half jaar.

Als je daar dan terecht komt, is het wel even wennen. Het meest bekend komen de lessen je voor. Het enige verschil met de middelbare school is, dat de meeste lessen niet verplicht zijn.

Het grootste verschil echter is het feit dat je de hele dag in één gebouw (want het eerste jaar is intern) zit en in een vreemde stad, zodat je er niet even tussenuit knijpt om naar vrienden te gaan. Het intern zijn heeft gezellige kanten, maar soms wil je wel eens met andere mensen praten dan weer met een mede-student.

Een ander groot verschil met het Pius is het uitgebreide verenigingsleven. De HHS heeft een erg actieve studentenvereniging: "La Confrérie". La Confrérie is onderverdeeld in commissies (sport, bar, cultureel, foto, evenementen), die minstens één keer in de maand iets organiseren. Om lid te worden van La Confrérie moet men zich aan een "Intro" (ontgroening) onderwerpen, die nog veel op vroegere tijden lijkt. Daarnaast zijn er twee aparte verenigingen, nl. een wijnvereniging (Le Chai) en een vereniging die probeert de fijne keuken in er te houden en te propageren (Corps Culinaire). Voor de behartiging van de studentenzaken tegenover de direktie is er nog de studentenraad. Deze raad bereikt helaas even weinig (t.o.v. het beleid als een destijds soortgelijke vereniging op school. ^{te maken heeft,}

Een derde punt dat met de omschakeling (want dat is het) is de financiële rompslomp. De overgang gaat gepaard met een onoverzichtelijke toestand van boekengeld, schoolgeld, kinderbijslag i.v.m. studiebeurzen en zakgeld. Verder moeten allerlei kleine dingetjes gekocht worden, die je vroeger van je ouders gebruikte.

De overgang mag dus echt wel een overgang genoemd worden. Praktisch

alles is nieuw en je wordt dan ook overdonderd door nieuwe mensen, nieuwe dingen en een nieuwe omgeving. En dit alles moet je alleen opvangen; ouders en vrienden zie je alleen in een weekendje, dat je soms thuis doorbrengt. Aan dat feit zitten leuke en minder leuke kanten, zoals die altijd aan een nieuwe periode in je leven zitten.

Dit alles werd geschreven door een ex-Pius-ganger, bij wie je altijd (via Mia Deelen) kunt aankloppen als je nog vragen hebt. Maar ook hier geldt: ondervinding is de beste leermeester.

Robert Castenmiller

"Ik wou mezelf gaarne eens ontmoeten om te weten hoe ik me beviel. Maar ik moet bijzonder goed gehumeurd wezen op die dag, want ik hou niet van onaangenaamheden."

Multatuli.

THAT'S WHAT I CALL "REAL BLUES"

FREDDIE KING

vooraf: recensenten

Wat hebben critici toch tegen hem? Goed, ik weet dat het een druk weekend was met Santana en Todd Rundgren, maar de vorige keer was het ook al mis. Toen was er ook in slechts één krant wat te vinden over King's sublieme konsert.

Komt het nou omdat het blues is? Ik weet het niet. Ik heb mijn best gedaan, maar ik kon in alle kranten en popbladen (en in dat vakje moet je deze Bluesrock plaatsen volgens mij) die ik er op heb nagezocht slechts één recensie en interview vinden. Dat was dan uiteraard in "muziekkrant Oor".

Nu is het in verschillende kranten toch al vrij slecht gesteld met de popmuziek (zeker in het Parool, de krant die elke avond bij ons thuis bezorgd wordt) en er zijn ook maar weinig muziekbladen van enig kaliber (ik tel er maar één: "Oor"), maar er is toch zeker wel wat te melden! Een geweldig konsert voor een vrijwel uitgekocht Paradiso en een nieuwe elpee. Zo vaak komt de blueskoning uit Texas toch niet naar Nederland. Of ze niets zinnigs op papier kunnen krijgen of dat de critici te lui zijn, ik weet het niet, maar schandalig blijft het. Het hiernevolgende moet dus maar als aanvulling gezien worden voor wat kranten en enige "pop"bladen verzuimd hebben.

het konsert

zaterdagavond 11 oktober

Door autopech van Freddie King moest een vol Paradiso tot twaalf uur wachten tot het konsert begon. Om de tijd van negen tot twaalf uur op te vullen kon het geduldige publiek kijken naar de film "Once upon a time in the west". En toen tegen twaalf de roadies van het podium verdwenen werd de spanning om te snijden. De vijf man sterke begeleidingsband zette het intro in en het publiek kon niet meer blijven zitten. Iedereen verdrong zich bij het podium om de entree van Mr King van zo nabij mogelijk mee te maken. Wanneer heb ik dit eerder gezien of meegemaakt? (moeten we terug naar de Stones?) Wie is hij dat hij dit voor elkaar krijgt?

Na zijn klassieke openingskreet: 'Mister Freddie is ready,.... but are you ready for Freddie?' verscheen de walrus eindelijk op het toneel. Een dikke bluesneger van twee meter lengte. Zijn gitaar los om zijn schouder hangend. Hij voelt de blues. Je

ziet hem genieten van een optreken van zijn publiek. Gezichten die hij trekt als hij solo's speelt op zijn gitaar. Een kei van een persoonlijkheid zoals de muziek er maar weinig kent. Ook het dolenthousiaste publiek zie je genieten van de bekende nummers zoals 'hide away', 'have you ever loved a woman', 'dust my oroom' die de gitaarkoning vol vuur speelde met zijn goede begeleidingsband. Hierin viel vooral de drummer op. Een klein rond negertje, dat het hele optreden met glad gezicht schuin omhoog stond te kijken alsof hij er helemaal niet oijhoorde, en daarbij zat hij aan een geweldige partij op zijn drumstel te rammen, prachtig.

Freddie Kings speelt harde blues, die eruit spatten, die fijn zijn voor het publiek. Op zijn laatste elpees maakt hij het wel moeilijker met stops, volumeveranderingen en veel instrumenten. Hij heeft een tokkelende stijl, en speelt daarmee vooral op de hele hoge tonen, prachtige solo's, stereotype met zijn tanden, met zijn gitaar, voor niets deinst hij terug. Daarbij heeft hij ook een goede stem. Op het podium speelt hij met de blues en zijn publiek (hij laat het publiek meedoen met schreeuwen). Tussen het stampende swingwerk mag het publiek af en toe op adem komen met enige rustige nummers. Toen hij na anderhalf uur van het podium verdween werd het klappen van het publiek beloond met een nog een uur durende toegift. Na vijf minuten was King al nat van het zweet. Na twee en een half uur heeft het publiek nog niet genoeg van de show, waarin ik slechts één nummer

heb gemist en dat is "Ain't no Sunshine", dat hij in december vorig jaar in Paradiso zo prachtig speelde. Verplicht konsert voor als hij weer komt! Elpees Het konsert viel samen met het uitkomen van een nieuwe elpee "Longer than Life". Het is een afwisselende elpee met zes live-nummers en net zoals op zijn vorige elpee veel blazers (op één na alle nummers). Enkele nummers zijn: "Woke up this Morning", van andere King B.B. Boogie Bumb, een melig soul-achtig nummer met een beschaafd koortje op de achtergrond. "Things I used to do", een fijne rustige ballade die King op het konsert ook speelde (rustig zittend achter de piano, zonder gitaar). Het is niet zijn beste elpee maar beslist de moeite waard. Voor mensen, die willen kennis maken met zijn werk kan ik aanraden de elpees die hij met Leon Russel voor Shelter (het blueslabel) maakte. Als no 1 "Texas Cannonball" en no 2 "Woman Across The River". Deze zijn ook te lenen op de platenbibliotheek.

H O O R T   Z E G T   H E T   V O O R T :   F R E D D I E   K I N G

(Hij is onderschat)

André Guit

VLEUGELS

Vogels zwemmen.
Hun vleugels, de golven.
Hun veren, het water.
En samen zwemmen zij zich een weg.

Geef mij je hand,
Breng mij, waar ik je breng.
En de aarde draait om de zon,
Zoals de zon ook om de aarde draait.
Kom, ik geef je mijn hand
En breng je, waar jij mij brengen zal.

Door de deur, die je uitloopt,
Kom je binnen,
In wat voor je ligt
En achter je lag.
Het heden is verleden,
De toekomst wordt weer angebroken,
Als een deur, opnieuw te openen.

Open en geef, je hart aan mijn hart,
Dat samen een sleutel
De deuren van dagen ontsluit.
Als vleugels die vliegen
Hun vlucht voor de vogels.

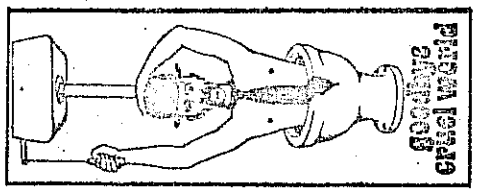
Titus Maria Williams

De roddelrubriek van onze geliefde Tante Mien, die ieder nummer opnieuw de juistheid bewijst van Spreuken 26:22 - "De woorden van de lasteraar zijn als lekkernijen" - , deze rubriek dus verschijnt deze keer bij gebrek aan mededelenswaardige achterklap in sterk verkorte vorm. Het spijt Tante Mien. Zegt ze.

TANTE MIEN HIELD VOLKSTELLING

Uit een onlangs door Tante Miens Rekenkamer gehouden statistisch onderzoek is gebleken dat, tegen alle verwachtingen in, de meisjes op Pius X heel wat minder last hebben van psychopathische aandoeningen dan de jongens! Bij de jongens is er nl. op elke 7,8656716 een gymnasiast, terwijl slechts één op de 9,4800000 meisjes gymnasiaste is! Andere belangwekkende cijfers:

- aantal meisjes per jongen: 0,8994307
- aantal jongens per meisje: 1,1118143
- aantal lessen per ll. per week: 1,3066933
- aantal docentes per docent: 0,6744186
- aantal lokalen per brugklasser: 0,1684210
- aantal docentes per corrector: 0,1379310
- aantal schoolreglementen per brugklasser: 0,1105263

Goeroe WESSENDORF geeft iedere woensdag praktijkcolleges abstrahologie. Er zijn nog enige plaatsen vrij! Int. lok. 303 Nee, die glazige blik in mijn ogen is niet tnevalling-Ricky. LERAAR zoekt leergierige lerarés om wat van elkaar te leren. Br. m.f.o.e.r.o.n.r. X 3321 bur.bl.

Inderdaad - dit staat op z'n kop !!

Hoe hard het nodig is dat er wat gedaan wordt om de reputatie van het Pius hoog te houden, blijkt maar weer uit het feit dat de heer Peters onlangs een grote enveloppe via de PTT bekwam met het opschrift: "Het Piertien" Lyceum t.a.v. Dhr. Peters. Afzenders: waarschijnlijk de fabriceerders van het beruchte Pius X ProefwerkPapierPark !!!

Femme fatale

Ook Marianne Heintjes heeft zo haar eigen "Caprices". Onze spion signaleerde haar onlangs samen met de rest van de franse sectie in een tamelijk sjiek restaurant in de Leidsestraat, maar dan wel op het onchristelijke tijdstip omstreeks middernacht. Het lijkt ons nu wel duidelijk waarom Marianne en haar confrères overdag zo vaak zitten te knikkebollen: na een hele nacht feestvieren moet de roes natuurlijk op zoete wijze worden uitgeslapen!

Scheikundeleraar: "Opwarmen? Koud kunstje!" O, O, O? Ba, Ba, Braet!
 "Moet jij niet fluiten bij Hoving, Dep?" Sep: "Nee, ik ben al gek!"
 Er zijn 1001 leerlingen op school. Maar wie is nou die éne? Dit jaar is Titus Maria Williams benoemd tot bekendste leerling van dit schooljaar. Nou alleen nog een interview... Goeroe Mien? Spoedcursussen in kalnte bestaan niet. Braet is nu al zo progressief, dat 'ie alle inspraak alvast heeft afgeschafte. Voor als je je verveelt: nog enige grollen van de heer Baart. Mevr. L.E.K.Kus alsmede de heren R.E.F.Faky S.T.Upper en R.E.Stok schijnen goede bekende van hem te zijn. S.R.E.Vlok misschien ook? Vice versa, als je begrijpt wat ik bedoel. Stewardess in een helikopter? Wentelteef. Adios.

20-10-1975

Gaten Vullen

Voor dat je NAAR bed GAAT, poets je nog even je tanden. VoldaAN voel je met het topje van de tong LANGS het reservAAAT van geschonden en ongeschonden tanden en kiezen. "Verderie, wat krijgen we nu, een GAATje?"

De volgende ochtend bel je de tandarts voor een afspraak. De hoorn ligt nauwelijks op de haak of het bekende Angstcomplex neemt zijn vormen weer AAN. Een snoepje doet gelukkig wonderen. Langzamerhand kalmeer je. Plotseling bedenkt je dat het GAATje toch wel uitkomst biedt, want het "half JAAR" is bijna verstreken.

20.00 uur: De schooldag zit er weer op.

"Boing (\$20,-), Acht uur, nieuwsdienst ANP."

Het nieuws van deze dag passeert geruisloos.

DAN komt de schok. Irene Vorrink (de moeder van Koos Zwart) blijkt

in het huidige kabinet plaats te nemen als minister van milieuzaken of iets dergelijks (dit is nog niet de schok.). Deze

huismoeder des lands bleek nu een wet geluidshinder te hebben

ingediend bij de Tweede Kamer. De wet, nog niet duidelijk omschreven,

houdt ongeveer het volgende in: Nederlandse ingezetenen die tevens

bezitter zijn van of zich bedienen van geluidsproducerende

voorwerpen moeten een vergoeding betalen.

Laten we bijvoorbeeld eens een popgroep bij de haren nemen. Jongens

die voor ons en hun eigen plezier knapen van Amplitudo's de Atmosfeer

in sturen. zij zien heus geen muziek in deze wet. Het geheel kwam

mij ook belachelijk voor en het deed mij bovendien AAN gaten vullen

denken (Dit is de schok.).

Hoe kwam ik nu op gaten vullen? U zult waarschijnlijk denken " een

kwestie van Associatie." Inderdaad. MAAR dankzij mijn leraar NLS

(hartelijk dank) ben ik er volkomen van overtuigd dat het Associëren

een werkelijkheid weergeeft. Als ik bijvoorbeeld "links" zeg, zult U

na een kort moment van twijfel, spontaan en opgelucht "rechts"

zeggen.

MAAR de vraag was, "hoe kwam ik op gaten vullen? Allereerst door de

wet van Irene. "Joop, hoe vind je dit?" "Nou meid, jij hebt je best gedaan

en dat in het JAAR van de vrouw. "Duisenberg: "Het komt goed van pas."

Dit glijerige gedoe bracht me direct weer bij de tandarts.

"Dokter, hoe vind u het?" "Even je tanden op elkaar en het is zo gebeurd,

moet je MAAR zuiniger zijn."

LAAT wat minder met u sollen en...hou ze in de gaten.

U heeft aan dit stukje wel kunnen merken hoe vervelend gaten die gevuld zijn, zijn.

Ron v. Lammeren

REGELS : LEEF

Ofwel het overtuigende bewijs dat:

- artikel 1 in strijd is met artikel 2
- artikel 11 in strijd is met artikel 2, 4, 9

In artikel 1 van ons schoolreglement, dat aan een ieder van ons bekend is (zie artikel 21) wordt een opmerking gemaakt over kleding en uiterlijk. Beiden dienen namelijk verzorgd te zijn. De vraag die zich onmiddellijk voordoet is dan natuurlijk: wat is verzorgd? Tja, het woord wordt geacht dit duidelijk te maken, het is namelijk verzorgd, van het werkwoord verzorgen. Als het ware dus "ver" (afgelegen) - zor (afkorting van de goede schurk Zorro, die opkomt voor de belangen van de minst bedeedden, om het maar even anachronistisch te stellen) - gen (een erfelijke, reeds in de geslachtscellen aanwezige factor, die later in het levende organisme zekere eigenschappen tot uiting doet komen). Als dus de tweede lettergreep een afkorting is van Zorro, dan klopt dit niet met artikel 4, tweede zin, eerste deel. Zorro vecht namelijk erg graag en artikel 4, tweede zin, eerste deel beweert dat er rust heerst in de gangen. (geldt dat trouwens ook voor de trappen? Indien niet, dan gaat diegene die Hr. Kuyken van de trap heeft geduwd vrijuit!)

Ga ik verder met bovengenoemd artikel 1 en wel: wat is uiterlijk, ofwel uiterlijk. Dus: uil (lelieachtig bolgewas) - ter (bestaande uit "te" en "der", gezamenlijk "ter" een voorzetsel, en kan derhalve weggelaten worden) - lijk (dood lichaam). Kortom dus uilijk, oftewel uil-ijk = uil (nachtroofvogel) - ijk (merkteken op maten en gewichten).

Als ik artikel 1 goed begrijp, dienen de leerlingen uitsluitend 's nachts op school aanwezig te zijn en/om te stelen en dan nog niet eens alle leerlingen, maar alleen diegenen, die een bepaalde maat of een bepaald gewicht hebben. Met de vraag welke maat of welk gewicht de juiste is, wil ik mij nu niet bezig houden. In feite spreekt artikel 1 artikel 2 tegen. In artikel 2 staat namelijk dat iedereen verplicht is de in het lesrooster vastgestelde lessen te volgen en a ik mag aannemen dat de lessen overdag gegeven worden

b in mijn hele schooltijd ben ik nog nooit een roofles op het lesrooster tegen gekomen. Als de eerste twee artikels elkaar al tegenspreken, waar moet dat dan heen met de rest?

Ga ik nu over naar het tweede deel van mijn betoog, dat artikel 2, 4, en 9 in strijd zijn met artikel 11. Laatstgenoemd artikel pretendeert dat een leerling zich zal gaan melden bij één van de correctoren indien hij of zij "uit de les wordt verwijderd". De leerling, die brandt van verlangen om zijn geliefd opperhoofd in de hevigheid van zijn woede te mogen aanschouwen, rent dan uiteraard door de gangen om zijn ondeugd te kunnen gaan berichten. En dit nu, dames en heren, is in strijd met artikel 4 waarin wordt gesteld dat er niet mag worden hardgelopen (met uitzondering van

Hr. N.C. Wegbrans, wanneer deze een laatkomer signaleert). Bovendien is de leerling niet meer in staat de les te volgen (art. 2) en bevindt zich tevens tijdens de les op de gang (art. 9). Uit bovenstaande mag ik concluderen, dat het gehele schoolreglement zichzelf voortdurend en hardnekkig tegenspreekt, wanneer het letterlijk opgevolgd wordt.

Elvire Polak 6a

Uit: Bolwerk - Jubileumnummer (overgenomen uit: Ramei nr. 1).
11de jaargang nr. 7 - september 1969.
Pius X Lyceum - Amsterdam. Uittreksel uit het schoolreglement:

1. Het schooljaar wordt geopend met een heilige mis. De schoolleiding verzoekt de leerlingen beleefd of ze a.u.b. even langs kunnen komen, als het enigszins mogelijk is.
2. De docenten en beamten van deze school behoren zich in en buiten deze school wellevend en bescheiden tegenover de leerlingen te gedragen en hun aanwijzingen onverwijld op te volgen. Hun kleding en haardracht dienen in overeenstemming te zijn met de status van een inwoner van Amsterdam anno 1966. Kleding, die niet aan de eisen voldoet, kan door de leerlingen worden afgewezen.
3. Vijf minuten voor de aanvang van de lessen kunnen de leerlingen, als ze daar prijs op stellen, het terrein van de school betreden. De leslokalen blijven de hele dag voor leerlingen en leraren toegankelijk. Leerlingen die van plan zijn het schoolgebouw vroegtijdig te verlaten, maken dit kenbaar door de leraar een knipoog te geven i.v.m. het aantal te verdelen proefwerkblaadjes. De gangen kunnen door gebrek aan ruimte slechts door tweewielige voertuigen bereden worden. Men wordt verzocht tijdens de lessen geen gebruik te maken van claxon, bel of remlicht.
5. Leerlingen die te vroeg zijn gekomen, kunnen bij de Congiërge een kaartje krijgen. Deze kaartjes kan men bij de Conrector inleveren. Tegen inlevering van 4 "vroegkaartjes" ontvangt de leerling een aardige tractatie.
6. Het is de leraar verboden om zich zonder toestemming van 'n leerling op de gangen te bevinden.
8. Indien men in of nabij de school rookt, wordt men verzocht de peukjes in de hiervoor bestemde asbakken te deponeren. Men gelieve de leraar tijdens de lessen niet lastig te vallen voor vuurtjes. Bedenk dat de conciërge dag en nacht klaarstaat met narcotica en rookartikelen.
10. Wanneer een leraar zich zó vervelend gedraagt dat de leerlingen hem onmogelijk kunnen handhaven, is hij verplicht zich bij één van de leden van de klasseraad af te melden in afwachting van een gerechtelijk onderzoek. De uren dat hij geen les geeft kunnen vanzelfsprekend niet worden uitbetaald.
12. Men gebruike uitsluitend Pius X-agenda's. Het uitverkocht zijn en het daarom aanschaffen van een Pius XI-agenda kan niet als excuus worden aanvaard.
15. Het herhaaldelijk overtreden van deze artikelen kan levenslange ontzegging van de rijbevoegdheid tot gevolg hebben.

Dat waren nog eens tijden!

(Even voor de goede orde: dit is uiteraard een persiflage op het toendertijd toegepaste schoolreglement. Als je leerling door leraar vervangt (en omgekeerd) en artikel 3 (gedeeltelijk), artikel 5, 8 en 12 (geheel) laten vervallen, heb je een aardig idee hoe het hier toeging in die tijd.)

o o o o o naar een ander

Kerstmis : Steek je hand eens uit naar een ander.

Sedert enkele jaren vinden de zieken van verschillende Amsterdamse parochies gastvrijheid in het Pius X Lyceum voor het houden van hun jaarlijkse zieken-triduum. Drie dagen lang bieden aula en hal een heel ander aanzien dan tijdens het schoolgebeuren. Dit jaar was het voor de vijftigste maal dat zo'n triduum plaats vond in Amsterdam. Daarbij werd woensdag 22 oktober een feestelijke eucharistieviering gehouden, waarbij met grote waardering van de kant van de zieken de meerstemmige zang en het gregoriaans verzorgd werden door het schoolkoor onder leiding van Theo Tel.

Door deze en andere gebeurtenissen komt de wereld van buiten de school binnen de schoolgemeenschap en treedt de school in verrijkend contact met de buitenwereld. Toen dan ook bij de voorbereiding van de Kerstviering op school de vraag gesteld werd, wat de school hierbij zou kunnen doen voor anderen, kwam als vanzelf de gedachte naar voren iets te doen voor de zieken, van wie velen een sterk geïsoleerd bestaan moeten leiden.

Daarom, mensen van Pius X, wordt nu een groot aantal leerlingen gevraagd, die in groepjes van twee rond Kerstmis een zieke willen bezoeken om haar of hem namens zichzelf en namens de school een aardige attentie te bewijzen. De bedoeling is dat men eerst eens met de zieke of bejaarde gaat kennismaken en eens informeert wanneer een kerstbezoekje gelegen zou komen en dat men vervolgens rond Kerstmis een kerstpakket gaat brengen. Er is een flink aantal adressen van zieken die bezocht kunnen worden. De kerstpakketten zullen door elk groepje zelf op school worden klaargemaakt op woensdag 17 en donderdag 18 december a.s. na de lessen. Men kan zich voor dit alles individueel of met z'n tweeën opgeven bij de heer Herben door middel van een briefje in zijn brievenbus op school met daarop vermeld naam en klas van de betrokken leerling(en). Steek je hand eens uit naar een ander en geef je in grote getale op !

Met Kerstmis zelf is er een Kerstviering op school : Kerstavond, woensdag 24 december, is er om 22.00 uur een "nachtmis" in de aula, waarbij alle leerlingen met hun ouders en de overige leden van de schoolgemeenschap van harte worden uitgenodigd. Er wordt gemusiceerd, het schoolkoor zingt weer Mozart o.l.v. Theo Tel en verder worden er met de hele gemeenschap kerstliederen gezongen. Omdat het aantal plaatsen voor deze nachtmis beperkt is, zullen er plaatskaarten worden uitgereikt. Hoe en wanneer deze kaarten verkrijgbaar zijn, wordt tijdig bekend gemaakt.

Hans Lansink.

DE K^AN O L O G I A ---- Voorlichting Utrechtse Universiteit ----

---

De voorlichtingsdagen zijn op 5, 6 en 7 januari (het programma van 3 jan. is verschoven naar 7 jan.) in het Transitorium, in De Uithof te Utrecht. Leerlingen uit 5 VWO kunnen deze bezoeken.

Graag spoedig aanmelden via briefkaart aan Bureau voorlichting, Maliesingel 38 Utrecht, met naam, adres, school, klas, datum waarop men wil komen en voor welke studierichting. Dan ontvangt men alle verdere informatie.

Zesde klassers kunnen nog tot een andere studie besluiten dan waarvoor zij zich hebben aangemeld. Definitieve keuze volgt in februari. Tijden: voor zesde klassers van 9.30 tot 12 uur, voor vijfde klassers van 13.30 tot 15 uur.
